

एवं कृत्वाऽब्रवीत्पार्थो वासुदेवं धनञ्जयः । याहि संशप्तकान् कृष्ण कार्यमेतत् परं मम ।
 ततः प्रयातो दाशार्हः श्रुत्वा पाण्डवभाषितं । रथेनातिपताकेन मनोमारुतरंहसा ।
 इति श्रीमहाभारते कर्णपर्वणि द्रौण्यपयाने ऊनषष्ठोऽध्यायः ॥ ५६ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ एतस्मिन्नन्तरे कृष्णः पार्थं वचनमब्रवीत् । दर्शयन्निव कौन्तेयं धर्मराजं युधिष्ठिरं ।
 एष पाण्डव ते भ्राता धार्तराष्ट्रैर्महाबलैः । जिघांसुभिर्महेष्वासैर्द्रुतं पार्थोऽनुसार्थ्यते ।
 तच्चानुयान्ति संरब्धाः पाञ्चाला युद्धदुर्मदाः । युधिष्ठिरं महात्मानं परीप्सन्तो महाबलाः ।
 एष दुर्योधनः पार्थ रथानीकेन दंशितः । राजा सर्वस्य लोकस्य राजानमनुधावति ।
 जिघांसुः पुरुषव्याघ्र भ्रातृभिः सहितो बली । आशीविषसमस्यैर्गैः सर्वयुद्धविशारदैः ।
 एते जिघृक्षुवो यान्ति द्विपाश्वरथपत्तयः । युधिष्ठिरं धार्तराष्ट्रा रत्नोत्तममिवार्थिनः ।
 पश्य सात्वतभीमाभ्यां निरुद्धा धिष्ठिताः पुनः । जिहीर्षवोऽमृतं दैत्या, शक्राग्निभ्यामिवासकृत् ।
 एते बह्वत्वात्चरिताः पुनर्गच्छन्ति पाण्डवं । समुद्रमिव वार्योधाः प्रावृट्काले महारथाः ।
 नदन्तः सिंहनादांश्च धमन्तश्चापि वारिजान् । बलवन्तो महेष्वासा विधुन्वन्तो धनूंषि च ।
 मृत्योर्मुखगतं मन्ये कुन्तीपुत्रं युधिष्ठिरं । ऊतमग्नौ च कौन्तेयं दुर्योधनवशंगतं ।
 यथाविधमनीकन्तु धार्तराष्ट्रस्य पाण्डव । नास्य शक्रोऽपि मुच्येत सम्प्राप्तो वाणगोचरं ।
 दुर्योधनस्य वीरस्य शरौघान् शीघ्रमस्यतः । संक्रुद्धस्यान्तकस्येव को वेगं संसहेद्रेणे ।
 दुर्योधनस्य वीरस्य द्रौणेः सारदतस्य च । कर्णस्य चेषुवेगो वै पर्वतानपि शातयेत् ।
 कर्णेन च कृतो राजा विमुखः शत्रुतापनः । बलवान् लघुहस्तश्च कृतो युद्धविशारदः ।
 राधेयः पाण्डवश्रेष्ठं शक्तः पीडयितुं रणे । सहितो धृतराष्ट्रस्य पुत्रैः शूरैर्महाबलैः ।
 तस्यैभिर्दुध्यमानस्य सङ्ग्रामे शंसितात्मनः । अन्यैरपि च पार्थस्य कृतं कर्म महारथैः ।
 उपवासकृतो राजा भृशं भरतसत्तमः । ब्राह्मे बले स्थितो ह्येष न चात्ते हि बले विभुः ।
 कर्णेन चाभियुक्तोऽयं भूपतिः शत्रुतापनः । संशयं समनुप्राप्तः पाण्डवो वै युधिष्ठिरः ।
 न जीवति महाराजो मन्ये पार्थ युधिष्ठिरः । यद्गोमसेनः सहते सिंहनादममर्षणः ।
 नर्दतां धार्तराष्ट्राणां पुनः पुनररिन्दम । धमताश्च महाशङ्खान् सङ्ग्रामे जितकाशिनः ।
 युधिष्ठिरं पाण्डवेयं हतेति भरतर्षभ । सञ्चोदयत्यसौ कर्णो धार्तराष्ट्रान् महाबलान् ।
 स्थूणाकर्णेन्द्रजालेन पार्थपाशुपतेन च । प्रच्छादयन्ति राजानं शस्त्रजालैर्महारथाः ।
 आतुरो हि कृतो राजा सन्निषन्नश्च भारत । यथैनमनुवर्तन्ते पाञ्चालाः सह पाण्डवैः ।
 त्वरमाणास्त्वरकाले सर्वशस्त्रभृताम्बराः । मज्जन्तमिव पाताले बलिनोऽप्युज्जिहीर्षवः ।
 न केतुर्दृश्यत राज्ञः कर्णेन निहतः शरैः । पश्यतोऽर्थमयोः पार्थसात्यकेश्य शिखण्डिनः ।
 धृष्टद्युम्नस्य भीमस्य शतानीकस्य वा विभो । पाञ्चालानाञ्च सर्वेषां चेदीनाञ्चैव भारत ।
 एष कर्णो रणे पार्थ पाण्डवानां मनीकिनी । शरैर्विध्वंसयति वै नलिनीमिव कुञ्जरः ।

१८०५

१८०६

१८०७

१८०८

१८०९

१८१०